

Do

Generalnej Adjutantury Nacz. Dow. W.P.

Warszawa, dn. 7-4.1919.

W WARSZAWIE-

Na podstawie załączonego wezwania Rady Czerwonych Kongresu Pokojowego w Paryżu (Odpis I), i na podstawie uchwały Subkomitetu komisji dla Spraw Zagranicznych (Odpis II - częściowy) postanowił Rząd Polski wspólnie z Nacz. Dow. W.P. przystąpić do pertraktacji o zawieszenie broni w Galicji Wschodniej.

Do tych pertraktacji zostają wydelegowani :

a) Z ramienia Nacz. Dow. W.P.:

Gen.-Ppor. Rodziewicz
Mjr. Maryński
Kap. Rozwadowski
por. Korotkiewicz.

b) Z ramienia Rządu Polskiego :

Amel hr. Skarbek
Amel p. Hausner.

Jako podstawę do pertraktacji o zawieszenie broni na służbę następująca instrukcja, oparta na ostatnim projekcie amer. gen. Kernana przesłanym dn. 28-go marca b.r. gen. Iwaszkiewiczowi (Odpis III). Do pojedynczych artykułów tego projektu daje Nacz. Dow. W.P. Komisji do zawieszenia broni następujące wiążące wskazówki:

Do art. I.) Na miejscu gen. Iwaszkiewicza należy zawrzeć zawieszenie broni w imieniu Nacz. Dow. W.P. i Rządu Polskiego.

Do art. II.) Ten artykuł może być przyjęty.

Do art. III.) Nacz. Dow. W.P. nie może się zgodzić na krępowanie ruchu kolejowego, kołowego i pieszego na froncie, jakoteż na ograniczenie wymiany oddziałów frontowych, a to dlatego, że praca organizacyjna armji bez naszej szkody stanąć nie może.

102

Również z powodu przeprowadzenia ustaw o rekrutacji jesteśmy zmuszeni wymienić pojedyncze roczniki wojskowe. Natomiast ~~powinno znaleźć się sposób, by o ile pojedynczych ośrodków frontu nie będzie przeszkodą, dla przeprowadzenia przeciwną stronę.~~

Do art. IV.) Ten artykuł może być przyjęty.

Do art. V.) Ponieważ zawieszenie broni nam korzyści nie przynosi, bo może ~~xxxxxx~~ rozstrzygnięcie na dłuższy czas odłożyć, nie możemy się zgodzić, aby ono bez ostatecznego rozejmu za długo trwało. Musimy więc żądać prawa wypowiedzenia zawieszenia broni, o ile przyjdziemy do przekonania, że pertraktacje rozejmowe do rezultatu nie doprowadzają. Z powyższych względów 6 - cio dniowy termin zawieszenia broni jest za długi, należy więc żądać termin 2 - u dniowy. Reszta postanowień tego artykułu może być przyjęta.

Do art. VI. i VII.) Te artykuły mogą być przyjęte.

Do art. VIII.) Żąda się, aby obie strony oświadczyły gotowość zejścia się w miejscu, gdzie zostanie podpisane zawieszenie broni w celu ustalenia ~~zajmionego~~ przynajmniej preliminarzy rozejmowych, co do których wyjdzie nowa instrukcja.

3 zał.

z powodów wymienionych w ustępie „do art. V”

Copie.

ND.3256/19.

De Paris 3.4.19

Nr.37 w 208 1'heure-05 20

Au Ministre des Affaires Etrangeres de Pologne

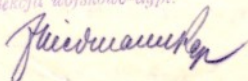
Varsovie.

On se appellera que par sa note du 19 mars, la conference a suggere aux gouvernements polonais et ukrainien qu'une suspension d'armes soit arretees dans la Galicie Orientale pendant la discussion a part d'un armistice sous la meditation des gouvernements allies et associes. Dans ce but, la conference a decide de nommer une commission d'armistice pour ecouter les representants des deux belligerants, et cette commission siegera a Paris des quelle sera informee: 1/ qu'une treve a ete conclue et 2/ que des representants accredités polonais et ukrainiens sont prêts a presenter leurs pouvoirs. Afin d'eviter tout retard, l'on suggere que des representants soient designes d'entre les membres de la delegation polonaise actuellement a Paris. Si le projet de mediation propose par les gouvernements allies et associes doit etre realise, il est esential que la convention pour la suspension d'armes actuellement en negociation en Galicie orientale ne contienne rien qui puisse prejurer la nature de l'armistice futur, et les gouvernements allies et associes ne peuvent douter que dans la negociation pour la suspension d'armes, le gouvernement polonais agira selon ce principe.

Woodrow Wilson, g. Clemenceau, Lloyd
George, v. Orlando

Za zgodność:

Seksja wojskowo-dypl.

104

332

ceściowy

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New YorkUchwała Subkomitetu.

Komisja Spraw Zagranicznych przyjęła do wiadomości sprawozdania posła Karbka o rokowaniach o zawieszeniu broni, prowadzonych z wojskami Pawlenki z inicjatywy mocarstw sprzymierzonych.

Komisja Spraw Zagranicznych, uznając, iż w interesie pokojowego współżycia obu narodów pożądane jest jak najszybsze zakończenie walk, toczących się w Galicji między polskimi a ukraińskimi wojskami, i wzywając rząd, by nie ustąpił w dążeniu do pokojowego walk tych zakończenia, jednocześnie stwierdza, że:

1/. zawieszenie broni na obecnych liniach bojowych bez zupełnie pewnej gwarancji, iż w najkrótszym czasie po zawieszeniu broni nastąpi rozejm na warunkach, zabezpieczających należycie militarną pozycję wojsk polskich, przyniesłoby Rzeczypospolitej niewątpliwą szkodę:

2/. wobec zaprowadzenia na Węgrzech bolszewickich rządów i toczących się między Sowieckimi władzami Moskiewskim, Kijowskim i Budapeszteńskim rokowań o wspólną przeciwko Rumunji i Polsce akcję wojenną, koniecznem jest przy ustanowieniu ewentualnej linii demarkacyjnej wojskowego rozejmu uwzględnienie tego nowego niebezpieczeństwa. Linja demarkacyjna, pozostawiająca we władaniu Ukraińców drogi komunikacyjne między Kijowem a Budapesztem, naraziłaby w najwyższym stopniu bezpieczeństwo Rzplitej.

333

Amergkanska komisja dla pertraktacyi pokojowych Przemysl, Polska, marca 28-go 1919 do dowodzącego generała polskiego wojska wschodnio-galicyjskiego Przemysl-polska-general konferencja wczorajsza w Chyrowie między polską i ukraińską delegacjami dla ustanowienia warunków natychmiastowego zawieszenia broni była raptem przerwana i nie dała rezultatów gdyż główny polski warunek to jest przyjęcie w trzydniowym terminie przez ukraiński rząd warunków odrzuconego rozejmu z 28. Lutego nie był do przyjęcia dla ukraińców a polscy delegaci nie byli mocni znieść ten warunek. Proponuję ażeby nowa proba była podjęta natychmiast dla prostego zawieszenia broni. Propozycja panów Wilsona Clemenceau Lloyd-George i Orlando zrobiona w identycznych telegramach z 20-go marca i które jak rozumiem była przyjęta przez obie strony mówiła o natychmiastowym zawieszeniu broni po którym by nastąpił formalny rozejm który by był zawarty bądź tutaj bądź w Paryżu zawieszenie broni miało być generalnem i w głównych zarysach na tych samych podstawach co i zawieszenie broni zawarte między temi stronami 24-go lutego. Umowa w rodzaju następującym byłaby moim zdaniem zgodną z duchem i literą depesz z Paryża i waszego przyjęcia ich warunków jakoteż odpowiadałaby głównej chęci wielkich mocarstw które są za natychmiastowym przerwaniem działań wojennych. --Umowa dla ustanowienia zawieszenia broni między polskimi i ukraińskimi siłami Galicji Wschodniej. Artykuł 1/ Nizej podpisani delegaci prawidłowo do tego upoważnieni przez swoich odnośnych dowodzących generałów na wschodnio-galicyjskim froncie a mianowicie generała Iwaszkiewicza ze strony rządu polskiego i generała Pawlenko ze strony rządu ukraińskiego, zgodzili się na następujące artykuły zawieszenia broni i regulujące front podczas trwania takowego zawieszenia. Artykuł 2/ Wszelkie działania wojenne przerwają się dnia..... marca 1919 /nowego stylu/ ogodz. Obydwie armje pozostaną na pozycjach znajdujących się faktycznie w ich posiadaniu o wymienionej godzinie. Wszelka działalność wywiadowcza jakoteż i wywiadowcze poloty aeroplanów będzie przerwane na czas trwania zawieszenia broni. Artykuł 3/ wszelki ruch wojsk z wyjątkiem chorych i pojedynczych ludzi za osobnemi przepustkami i wszelkie transporty amunicji są zabronione na terenach położonych między Artykuł 4/ wszelka komunikacja między przeciwległemi linjami jest wzbroniona wzdłuż całego frontu z wyjątkiem drogi z.....

do wszelcy posłańcy i wszelka komunikacja nieodzowna między obydwiema stronami będzie używała wyłącznie tej drogi .

Artykuł 5/ To zawieszenie broni będzie trwało aż do zastąpienia go przez formalny rozejm między obydwiema stronami albo do określenia granic między Ukrainą a Polską przez wielkie mocarstwa w Paryżu bądź to do wymownienia go przez którąkolwiek ze stron dla prawdziwego powodu wynikającego z nie przytrzymywania się ustawionych warunków. W razie wymownienia przez którąkolwiek ze stron dla racji, termin sześciodniowy powinien być pozostawiony, po upływie sześciodniowego terminu działania wojenne mogą być ponowione. W razie naruszenia tej umowy przez ruch naprzód czy też przez rozpoczęcie na nowo ognia druga strona przestanie być zobowiązana i będzie mogła rozpocząć działania wojenne na nowo natychmiast wymownienie o którym mowa w tym artykule musi być przez którąkolwiek bądź stron zakomunikowane generałowi dowodzącemu z drugiej strony i musi być także jednocześnie podane do wiadomości starszego oficera międzysojuszniczej koalicji ustanowionej w artykule 6/ Poniżej artykuł 6/ Komisja z oficerów przedstawiających Stany Zjednoczone Ameryki, Wielką Brytanię, Francję i Włochy będzie kontrolowała obydwie strony i będzie łagodziła wszelkie spory wynikające między nimi a dotyczące artykułów tej konwencji. A zatem w razie gdyby którąkolwiek ze stron reklamowała że warunki tej umowy nie są przestrzegane przez stronę przeciwną zażalenie powinno być podane międzysojuszniczej komisji a to ażeby trudność mogłaby być załagodzona i zerwanie zawieszenia broni uniknięte. Artykuł 7 / Komisje przedstawiające obydwie strony będą ustawione w następujących miejscowościach:

Oficerowie międzysojuszniczej komisji kontrolującej będą znajdowali się w następujących miejscach.....

Wszystkie komisje ustanowione niniejszym artykułem znajdują się na przeznaczonych im miejscach o godzinie marca 1919/nowego stylu/.

Komisarze będą zaopatrzeni w przepustki i wszelkie ułatwienia w pełnieniu ich obowiązków będą im uczynione przez oficerów dowodzących na odcinkach na które i oni będą назначeni w razie wzmownienia zawieszenia broni komisarze będą posiadali absolutne prawo powrotu do punktów z których wyszli. Artykuł 8/ Obydwe strony zgadzają się pozatem iż natychmiast po wypełnieniu niniejszej umowy ich rządy bezwzględnie wydadzą instrukcje swoim odnośnym przedstawicielstwom w Paryżu dla zawarcia pod auspicjami komisarzy pokojowych wielkich mocarstw, rozejmu którego po zgodzeniu się nań przez nich zamieni ta umowę. To co

poprzedza jest tylko zarysem ale zawiera, wierzę, zdrową podstawę działania o ile obydwie strony mają chęć zadośćuczynienia widokom wielkich mocarstw -- szczerze Wasz F.J.Kernan, generał major S.Z.A.P./ - -
Iwaszkiewicz generał op.2285/14 -

Za zgodność tłumaczenia:

Legatowicz por.

Za zgodność odpisu:

Sekcja wojskowo-dypl.

Jasnowiecki

KANCELARIA DOWÓDZTWA WOJSK POLSKICH
ADJUTANT GŁÓWNY GENERALNA

WARSZAWA

L. D. 6187 Cenia 8 / W 1919 r.

załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

107

NACZELNE DOWÓDZTWO W.P.
Nr. 288/VI pof.

Do

GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZ. WODZA W.P.

w Warszawie.

Warszawa, dn. 7. 4. 1919.

Na podstawie załączonego wezwania Rady Czterech Kongresu Pokojowego w Paryżu /odpis 1/ i na podstawie uchwały subkomitetu komisji dla Spraw Zagranicznych /Odpis II- częściowy/ postanowił rząd polski wspólnie z Naczelnym Dow. W.P. przystąpić do pertraktacji o zawieszenie broni w Galicji Wschodniej.

Do tych pertraktacji zostają wydelegowani:

a/ z ramienia Nacz. Dow. W.P.:

gen. ppor. Rodziejewicz
mjr. Marjański
kpt. Rozwadowski
por. Krotkiewicz

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

b/ z ramienia Rządu Polskiego:

pos. hr. Skarbek
pos. p. Hausener

Jako podstawę do pertraktacji o zawieszenie broni ma służyć następująca instrukcja, oparta na ostatnim projekcie amer. gen. Kernana, przesłanym dn. 28-go marca b.r. gen. Iwaszkiewiczowi /Odpis II/. Do pojedynczych artykułów tego projektu daje Nacz. Dow. W.P. Komisji do zawieszenia broni następujące wskazówki:

Do art. 1/ na miejscu gen. Iwaszkiewicza należy zawrzeć zawieszenie broni w imieniu Nacz. Dow. W.P. i Rządu Polskiego.

Do art. II/ Ten artykuł może być przyjęty.

Do art. III/. Naczelné Dowództwo W.P. nie może się zgodzić na krępowanie ruchu kolejowego, kołowego i pieszego za frontem, jakoteż na ograniczenie wymiany oddziałów frontowych, a to dlatego, że praca organizacyjna armii bez naszej szkody stanąć nie może. Również z powodu przeprowadzenia ustaw o rekrutacji jesteśmy zmuszeni wymieniać pojedyncze roczniki wojskowych.

Do art. IV/ Ten artykuł może być przyjęty.

Do art. V/ Ponieważ zawieszenie broni nam korzyści nie przynosi, bo może rozstrzygnięcie na dłuższy czas odłożyć, nie możemy się zgodzić, aby ono bez ostatecznego rozegnu za długo trwało. Musimy więc żądać prawa wypowiedzenia zawieszenia broni, oile przyjdziemy do przekonania, że pertraktacje rozmowe do rezultatu nie doprowadzają. Z powyższych względów 6-dniowy termin zawieszenia broni jest za długi, należy więc żądać termin 2-dniowy. Reszta postanowień tego artykułu może być przyjęta.

Do art. VI i VII/ Te artykuły mogą być przyjęte.

Do art. VIII/ Żąda się, aby obie strony oświadczyły gotowość zejścia się w miejscu, gdzie zostanie podpisane zawieszenie broni w celu ustalenia rozegnu lub przynajmniej preliminarzy rozegnowych, co do których wyjdzie nowa instrukcja.

+/ z powodów wymienionych w ust. do art. V". -

Copie.

Nd. 3256.19.

De Paris 3.4.19.

Nr. 37. w 208. à l'heure 05.20

Au Ministère des Affaires Etrangères de Pologne.

Varsovie.

On se appellera que par sa note du 19 mars, la conférence a sugeré aux gouvernements polonais et ukrainien qu'une suspension d'armes soit arretes dans la Galicie Orientale pendant la discussion a part d'un armistice sous la méditation des gouvernements alliés et associés. Dans ce but, la conference a decidé de nommer une commission d'armistice pour écouter les représentants des deux belligerants, et cette ~~xxx~~ commission siegera à Paris dès qu'elle sera informée : 1) Qu'une trêve a été conclue et 2) que les representants accredités polonais et ukrainiens sont prêts à presenter leurs pouvoirs. Afin d'éviter tout retard l'on suggère que des représentants soient désignés d'entre les membres de la délégation polonaise actuellement à Paris. Si le projet de mediation proposé par les gouvernements alliés et associés doit être réalisé il est esentil que la convention pour la suspension d'armes actuellement en négociation en Galicie orientale ne contienne rien qui puisse préjuger la nature de l'armistice futur, et les gouvernements alliés et associés ne peuvent douter que dans la négociation pour la suspension d'armes, le gouvernement polonais agira selon ce principe.

Woodrow Wilson, G.Clémenceau, Lloyd George, Orlando.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Tłumaczenie z francuskiego.

Depesza.

Z Paryża 3.4.1919.

Nr. 37. w 208. o godz. 05.20.

Do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Warszawa.

Przypomina się, iż notą z dnia 19 marca Konferencja zaproponowała rządowi polskiemu i ukraińskiemu zawarcie rozejmu w Galicji Wschodniej na czas osobnych rokowań pokojowych, prowadzonych pod przewodnictwem państw koalicyjnych. W tym celu Konferencja zdecydowała wyznaczyć komisję rozejmową dla wysłuchania delegatów stron wojujących, Komisja powyższa ma zasiadać w Paryżu natychmiast gdy zostanie poinformowana ^{zawieszenie} 1) iż rozejm ^{broni} został zawarty i 2) że delegaci polscy i ukraińscy mogą już przedstawić swe pełnomocnictwa. W celu uniknięcia jaknajmniejszej zwłoki Konferencja proponuje by delegaci zostali wyznaczeni z pośród członków delegacji polskiej, znajdującej się obecnie w Paryżu. Jeżeli projekt pośrednictwa proponowanego przez Państwa Koalicyjne ma być zrealizowany, ważnem jest, aby konwencja o zawieszeniu broni, co do której obecnie prowadzone są rokowania w Galicji Wschodniej, nie zawierała nic takiego co by pozwalało przesądzać warunki przyszłego rozejmu, i państwa Koalicyjne nie wątpią, iż rząd polski podczas rokowań o zawieszeniu broni postąpi stosownie do tej wskazówki.

Woodrow Wilson, G. Clémenceau, Lloyd George, Orlando.

Odpis częściowy.

UCHWAŁA SUBKOMITETU:

Komisja Spraw Zagranicznych przyjęła do wiadomości sprawozdanie posła Skarbka o rokowaniach o zawieszeniu broni, prowadzonych z wojskami Pawlenki z inicjatywy mocarstw sprzymierzonych.

Komisja Spraw Zagranicznych, uznając, że w interesie pokojowego współżycia obu narodów pożądanę jest jak najszybsze zakończenie walk, toczących się w Galicji między polskimi, a ukraińskimi wojskami, i wzywając rząd, by nie ustawał do pokojowego dążenia walk tych zakończenia, jednocześnie stwierdza, że:

1/ zawieszenie broni na obecných liniach bojowych bez zupełnie pewnej gwarancji, iż w najkrótszym czasie po uawieszeniu broni nastąpi rozejm na warunkach, zabezpieczających należyte militarną pozycję wojsk polskich, przyniosłoby Rzeczypospolitej niewątpliwą szkodę.

2/ wobec zapanowania na Węgrzech bolszewickich rządów i toczących się między bolszewickimi/władzami Sowieckimi/władzami Moskiewskimi, Kijowskim i Budapesztańskim rokowań o wspólną przeciwko Rumunii i Polsce akcję w przyszłości, koniecznym jest przy ustanowieniu ewentualnej linii demarkacyjnej wojskowego rozejmu uwzględnienie tego nowego niebezpieczeństwa. Linia demarkacyjna, pozostawiająca we władaniu Ukraińców drogi komunikacyjne/komunikacyjne między Kijowem, a Budapesztem, naraziłaby w najwyższym stopniu na niebezpieczeństwo Rzeczypospolitej.

ODP IS III.

Amerykańska Komisja dla pertraktacji pokojowych Przemysł, Polska

Marca 28-go 1919 do Dowodzącego Generala Polskiego Wojska wschodnio-galicyskiego Przemysł-Polska-General. Konferencja wczorajsza w Chyrowie między polską i ukraińską delegacją dla ustanowienia warunków natychmiastowego zawieszenia broni była raptem przerwana i nie dała rezultatów, gdyż główny polski warunek, to jest przyjęcie w trydnyowym terminie przez ukraiński rząd warunków odrzuconego rozejmu z 28. lutego nie był do przyjęcia dla ukraińców, a polscy delegaci nie byli mocni znieść ten warunek. Proponuję, ażeby nowa próba była podjęta natychmiast dla prostego zawieszenia broni. Propozycja panów Wilsona, Clemenceau, Lloyd George'a i Orlando zrobiona w identycznych telegramach z 20 marca i która, jak rozumiem była przyjęta przez obie strony, mówiła o natychmiastowym zawieszeniu broni i po którym by nastąpił formalny rozejm, któryby był zawarty bądź tutaj, bądź w Paryżu, zawieszenie broni miało być generalnem i w głównych zarysach na tych samych podstawach, co i zawieszenie broni zawarte między temi stronami 24 lutego. Umowa w rodzaju następującego, byłaby moim zdaniem zgodną z duchem i literą depesz z Paryża i waszego przyjęcia ich warunków, jakoteż odpowiadałaby głównej chęci wielkich mocarstw, które są za natychmiastowym przerwaniem działań wojennych. Umowa dla ustanowienia zawieszenia broni między polskimi i ukraińskimi siłami Galicji Wschodniej:

Artykuł 1/. Niszej podpisani delegaci prawidłowo do tego upoważnieni przez swych odpowiednich dowodzących generałów na wschodnio-galicyskim froncie, a mianowicie gen. Iwaszkiewicz ze strony rządu polskiego i gen. Pawlenko ze strony rządu ukraińskiego zgodzili się na następujące artykuły zawieszenia broni i regulujące front podczas trwania takowego zawieszenia.

Artykuł 2/ Wszelkie działania wojenne przerwą się dnia
marca 1919 /nowego stylu/ ogodz. Obydwie armie pozostaną
na pozycjach, znajdujących się faktycznie w ich posiadaniu o wy-
mienionej godzinie. Wszelka działalność wywiadowcza, jakoteż

